

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

COMMISSIE VAN DESKUNDIGEN JAARVERSLAG 2022

WOORD VOORAF

Volgens artikel 6, §5 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007¹ is de commissie van deskundigen verplicht om jaarlijks een activiteitenverslag voor te leggen aan de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs.

In 2022 vonden twaalf vergaderingen van de commissie van deskundigen plaats. De leden behandelden zesentwintig dossiers via de schriftelijke of de elektronische procedure. De reglementaire verplichting (artikel 6, §2 Normenbesluit) om minimaal tweemaandelijks te vergaderen is nageleefd.

In totaal beoordeelde de commissie van deskundigen tweeënzeventig dossiers: zesenvijftig reguliere dossiers, vijftien capaciteitsdossiers en één huursubsidiedossier, bestaande uit:

- veertien adviesvragen;
- zeventien aanvragen tot afwijking op de fysische norm;
- zesendertig aanvragen tot afwijking op de financiële norm;
- zestien capaciteitsdossiers;
- één dossier met een specifieke aanvraag.

Brussel, 1 september 2023

Nadia Bouchirab

Getekend door:Nadia Bouchirab (Signatu
Getekend op:2023-11-21 13:40:05 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Bouchirab Nadia Vlaamse
overheid

Secretaris

Kris Van Damme

Getekend door:Kris Van Damme (Signatu
Getekend op:2023-11-21 12:51:17 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Van Damme Kris Vlaamse
overheid

Voorzitter

Vorbereiding en eindredactie: Nadia Bouchirab

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 houdende de vaststelling van de regels die de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding bepalen en van de fysische en financiële normen voor de schoolgebouwen, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding (hierna afgekort: Normenbesluit)

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	1
1. OPRICHTING EN SAMENSTELLING.....	3
2. BEVOEGDHEID	4
2.1 Reglementaire opdracht.....	4
2.2 Huishoudelijk reglement	6
3. WERKING.....	7
3.1 Evolutie van de behandelde dossiers.....	7
3.2 Indeling van de behandelde dossiers per net en per onderwijsniveau	8
3.3 Indeling van de behandelde dossiers volgens de inhoud van het gevraagde advies ..	9
4. BESPREKING BEHANDELDE DOSSIERS OP BASIS VAN DE BEPALINGEN VAN HET NORMENBESLUIT	10
4.1 Afwijkingen op de fysische norm.....	10
4.1.1 Artikel 8, §2 Normenbesluit.....	10
4.1.2 Artikel 22, §1 Normenbesluit	15
4.1.3 Artikel 30, §§1-3 Normenbesluit	15
4.2 Afwijkingen op de financiële norm.....	17
4.2.1 Artikel 33, §1 Normenbesluit.....	17
4.2.2 Artikel 33, §2 Normenbesluit	26
4.2.3 Artikel 33, §3 Normenbesluit	27
4.3 Overige diverse technische aspecten met betrekking tot schoolinfrastructuur, niet voorzien gevallen en dossiers waarvoor steeds een advies is vereist	31
4.3.1 Artikel 3 Normenbesluit	31
4.3.3 Artikel 6, §2 Normenbesluit.....	33
4.3.4 Artikel 28 Normenbesluit.....	35
4.4 Capaciteitsproblematiek	37
5. EVOLUTIE VAN DE FINANCIËLE NORMEN	42
6. VERGADERINGEN VAN DE COMMISSIE VAN DESKUNDIGEN	43

1. OPRICHTING EN SAMENSTELLING

De commissie van deskundigen is opgericht in naleving van artikel 6, §1 Normenbesluit.

De samenstelling van de commissie bestond in 2022 uit:

- a. vertegenwoordigers van het gesubsidieerd vrij onderwijs**
 - Dirk Vanstappen
 - Katrien De Veuster
- b. vertegenwoordigers van het officieel onderwijs**
 - Filip Fonteyn
 - Hilde Boel
- c. vertegenwoordigers van de diensten of instellingen van de Vlaamse Gemeenschap**
 - Kris Van Damme
 - Greet Paulissen
 - Ruth Van der Meulen
- d. Onderwijsinspectie**
 - Elly De Keyser

Johnny Vanacker en Nadia Bouchirab verzorgden het secretariaat van de commissie van deskundigen. De leden van de commissie bedanken Johnny voor zijn jarenlange inzet en wensen hem een mooi en welverdiend pensioen toe.

De huidige samenstelling van de commissie voldoet aan het decreet van 15 juli 1997 houdende de invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen.

2. BEVOEGDHEID

2.1 Reglementaire opdracht

Artikel 6 Normenbesluit omschrijft de opdracht van de commissie van deskundigen:

Art. 6. §1. Er wordt een commissie van deskundigen opgericht, hierna genoemd "de commissie". Haar leden worden benoemd door de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs.

De commissie bestaat uit:

- a) vier leden die de onderwijsnetten vertegenwoordigen: namelijk twee leden voor het officieel onderwijs en twee leden voor het gesubsidieerd vrij onderwijs; binnen het officieel onderwijs vertegenwoordigt één lid het Gemeenschapsonderwijs en één lid het gesubsidieerd officieel onderwijs;*
- b) drie leden, ambtenaren van de diensten of instellingen van de Vlaamse Gemeenschap ervaren op het gebied van scholenbouw;*
- c) een lid van de onderwijsinspectie.*

De voorzitter wordt aangeduid onder de in b) bedoelde leden.

Voor elk werkend lid is er een plaatsvervanger die wordt aangeduid door het werkend lid. Het secretariaat wordt waargenomen door een ambtenaar van de diensten of instellingen van de Vlaamse Gemeenschap.

De vertegenwoordiger van het Gemeenschapsonderwijs wordt voorgedragen door de Raad van het Gemeenschapsonderwijs. De vertegenwoordigers van het gesubsidieerd onderwijs worden voorgedragen door de representatieve organisaties van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs.

De reglementering betreffende reis- en verblijfskosten zoals die geldt voor het personeel van de diensten en instellingen van de Vlaamse Regering is van overeenkomstige toepassing op de leden van de commissie die geen personeelslid zijn van deze diensten of instellingen.

De commissie stelt haar huishoudelijk reglement op, dat aan de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs, ter goedkeuring wordt voorgelegd.

§2. De commissie vergadert ten minste éénmaal om de twee maanden en verleent op vraag van de Raad voor het Gemeenschapsonderwijs en van AGION advies over:

- a) de afwijkingen op de bepalingen van dit besluit;*
- b) alle in dit besluit niet voorziene gevallen en overige diverse technische aspecten met betrekking tot schoolinfrastructuur.*

§3. Het Gemeenschapsonderwijs en AGION kunnen over de in § 2 bedoelde vragen slechts beslissen na unaniem advies van de commissie.

Wordt deze unanimiteit tijdens een eerste vergadering niet bereikt, dan wordt dit advies uitgesteld tot een volgende vergadering.

De beslissing wordt op de tweede vergadering genomen met een meerderheid van tweederde van de aanwezige leden. Onthoudingen zijn niet toegelaten.

§4. De commissie kan op eigen initiatief of op vraag van de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs, een evaluatie, advies of voorstel uitbrengen met betrekking tot de toepassing van dit besluit.

§5. De commissie brengt ieder jaar verslag uit bij de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs. De besturen van het Gemeenschapsonderwijs en AGION zijn verplicht haar alle nodige hulp te verlenen voor de nauwgezette vervulling van haar opdracht.

Lutgardisschool Etterbeek @ Sepp van Dun

2.2 Huishoudelijk reglement

De commissie van deskundigen keurde het huishoudelijk reglement, opgesteld in uitvoering van artikel 6, §1 Normenbesluit, goed op 16 februari 2009. De Vlaamse minister van onderwijs bekrachtigde dit reglement op 6 maart 2009.

Huishoudelijk reglement van de commissie van deskundigen

- Artikel 1. De voorzitter legt de agenda en de datum van de vergadering vast. De uitnodigingen en de vereiste documenten zullen uiterlijk vijf werkdagen voor de vergadering aan de leden worden bezorgd. De vereiste documenten zullen uiterlijk acht werkdagen voor de vergadering aan het secretariaat worden bezorgd.*
- Artikel 2. De onderscheiden administraties dienen hun dossiers in 10 (tien) exemplaren in.*
- Artikel 3. In afwijking op artikel 1 kunnen dossiers bij hoogdringendheid worden ingediend na het verstrijken van de in artikel 1 vermelde termijn en uiterlijk tot op de vergadering zelf. De hoogdringendheid moet omstandig worden gemotiveerd. Deze dossiers kunnen slechts worden behandeld wanneer alle leden het hiermee eens zijn.*
- Artikel 4. Derden kunnen als technicus worden toegelaten tot de vergadering. Zij geven op vraag van de voorzitter of één van de leden toelichting bij een bepaald dossier. Zij mogen niet deelnemen aan de beraadslaging.*
- Artikel 5. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt de vergadering geleid door de dienstdoende voorzitter. Indien deze ook afwezig is, zal de oudste van de aanwezige leden die taak op zich nemen.*
- Artikel 6. Het secretariaat wordt waargenomen door een ambtenaar van de diensten of instellingen van de Vlaamse Gemeenschap.*
- Artikel 7. Dit huishoudelijk reglement wordt voorgelegd aan de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs.*

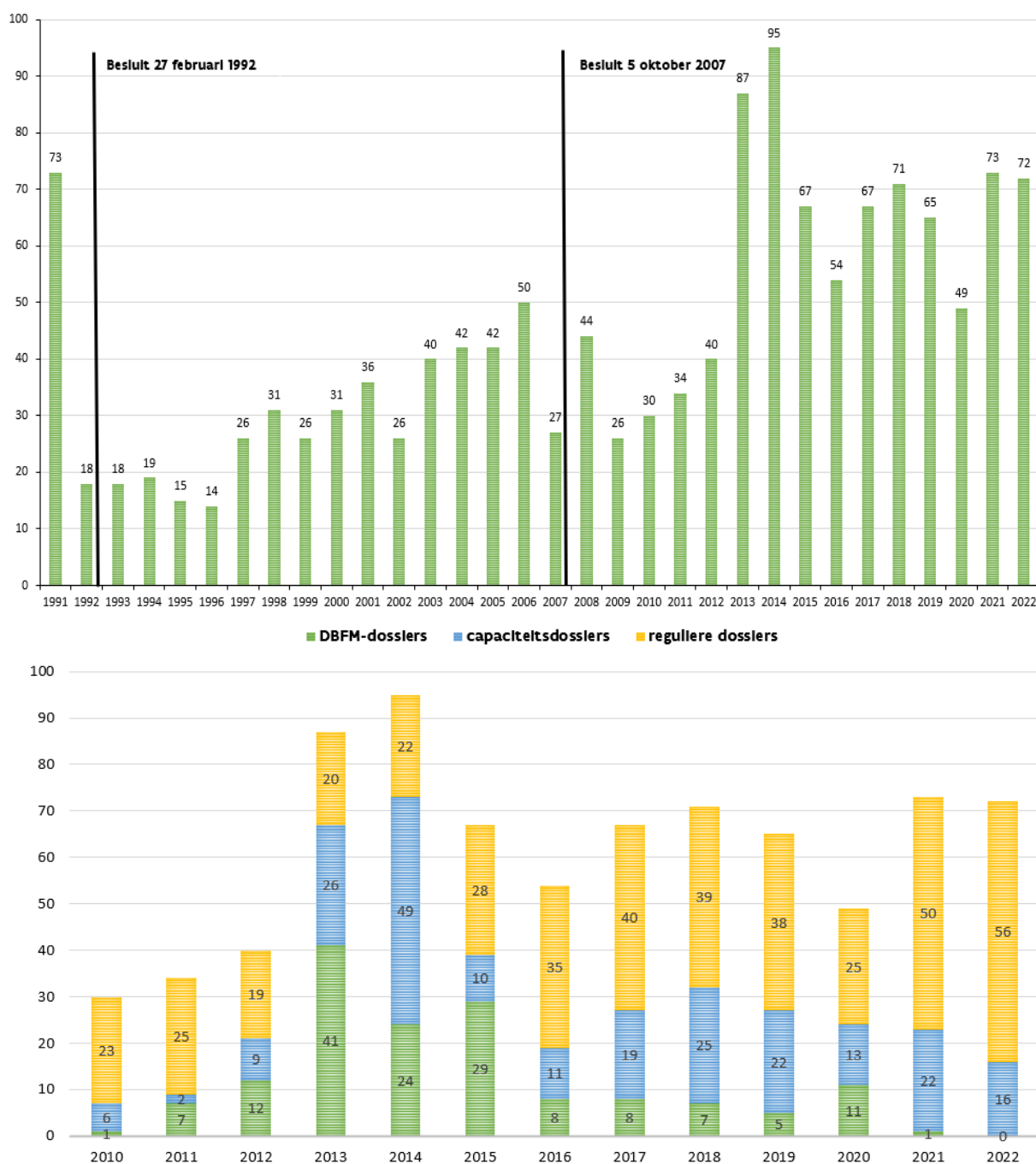
3. WERKING

3.1 Evolutie van de behandelde dossiers

De commissie van deskundigen vergaderde in 2022 twaalf keer. In totaal beoordeelde de commissie van deskundigen tweeënzeventig dossiers: zesenvijftig reguliere dossiers, vijftien capaciteitsdossiers en één huursubsidiedossier.

De onderstaande tabellen geven respectievelijk een overzicht van de evolutie van het aantal behandelde dossiers sinds 1991 en van de evolutie van de verdeling DBFM-, capaciteits- en reguliere dossiers sinds 2010.

EVOLUTIE AANTAL BEHANDELDE DOSSIERS

3.2 Indeling van de behandelde dossiers per net en per onderwijsniveau

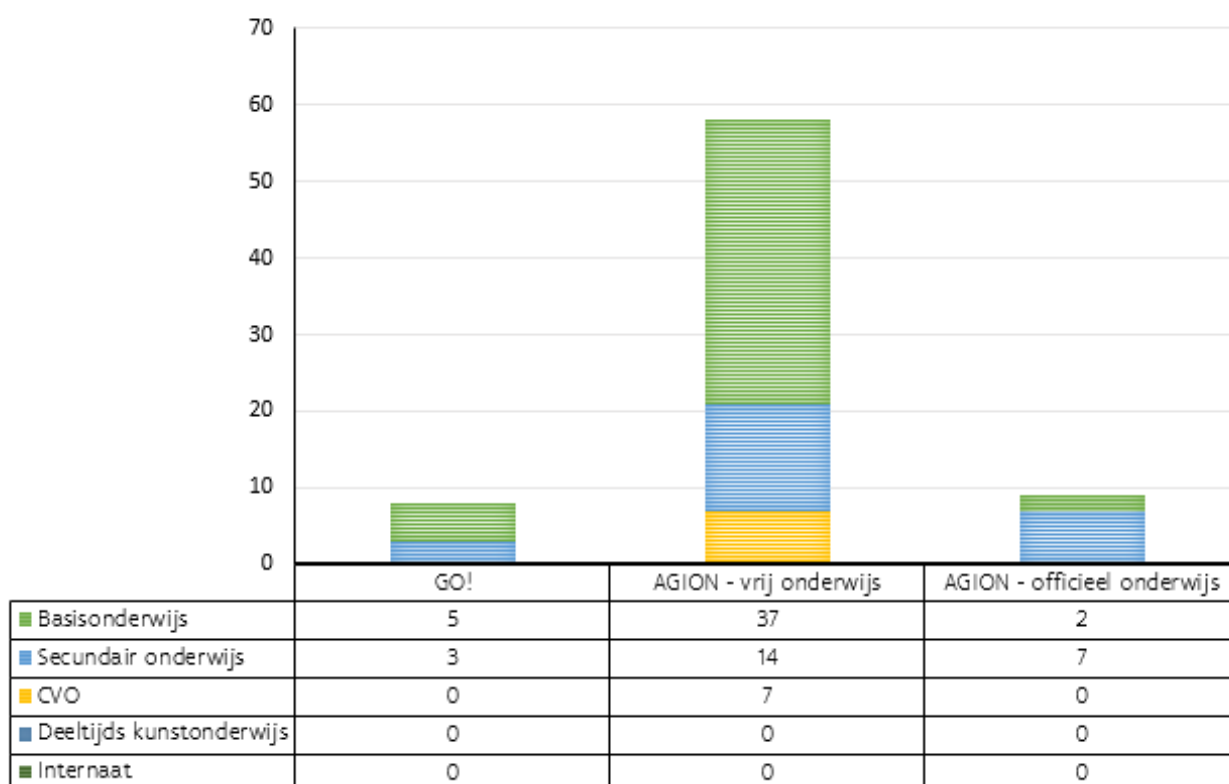
De commissie van deskundigen behandelde in 2022 vier dossiers van toepassing op meerdere onderwijsinstellingen:

- twee dossiers voor het gesubsidieerd vrij onderwijs
 - één dossier van toepassing op twee basisscholen
 - één dossier van toepassing op zowel een basis- als een secundaire school
- twee dossiers voor het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
 - twee dossiers van toepassing op zowel een basis- als een secundaire school

Het gesubsidieerd officieel onderwijs diende geen dossiers in van toepassing op meerdere onderwijsinstellingen en/of meer dan één onderwijsniveau.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal behandelde dossiers per net en per onderwijsniveau. De dossiers van toepassing op meerdere onderwijsniveaus zijn hierin voor ieder van die niveaus opgenomen.

AANTAL DOSSIERS PER NET EN PER ONDERWIJSNIVEAU

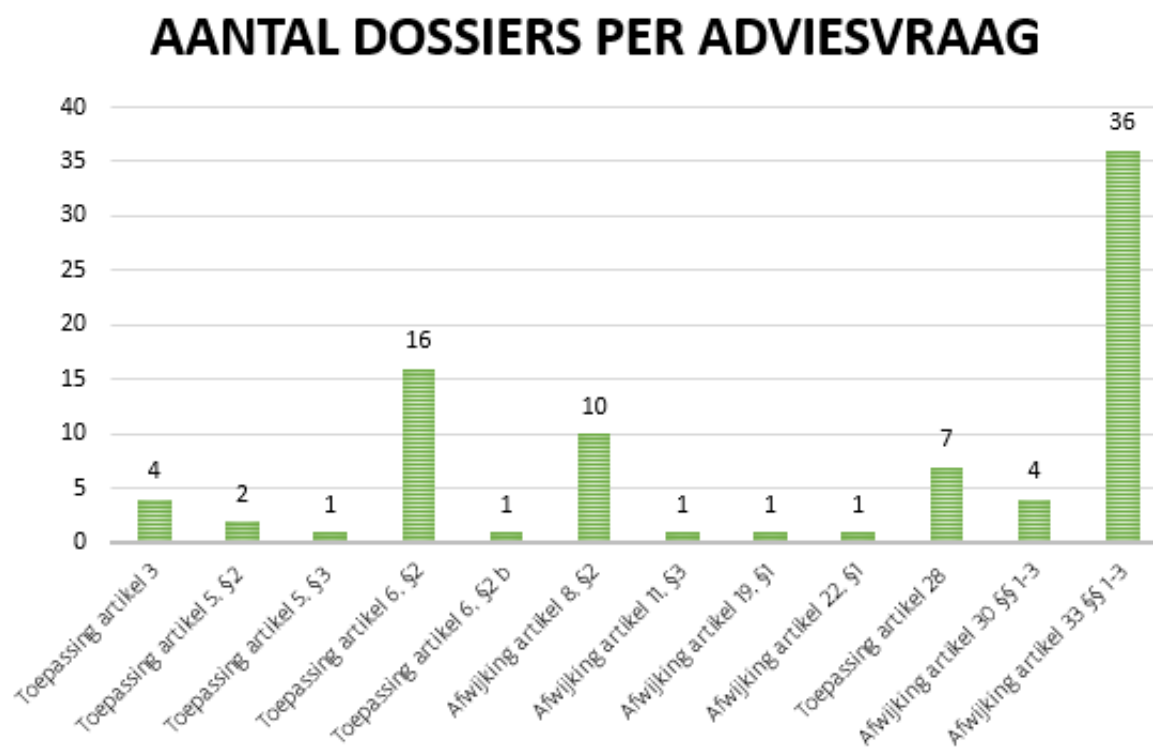

3.3 Indeling van de behandelde dossiers volgens de inhoud van het gevraagde advies

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 elf dossiers met een meervoudige adviesvraag:

- acht dossiers voor het gesubsidieerd vrij onderwijs
 - één dossier met een adviesvraag voor een toepassing van artikel 5, §3 en een afwijking op artikel 33, §1 Normenbesluit
 - één dossiers met een adviesvraag voor een afwijking op artikel 8, §2 en op artikel 19, §1 Normenbesluit
 - één dossier met een adviesvraag voor een afwijking op artikel 8, §2, op artikel 30, §1 en op artikel 30, §3 Normenbesluit
 - één dossiers met een adviesvraag voor een afwijking op artikel 8, §2 en op artikel 11, §3 Normenbesluit
 - één dossier met een adviesvraag voor de afwijking op artikel 3 Normenbesluit en een capaciteitsdossier secundair onderwijs
 - drie dossiers met een adviesvraag voor de afwijking op artikel 3 en van artikel 28 Normenbesluit
- twee dossiers voor het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
 - één dossier met een adviesvraag voor een afwijking op artikel 33, §1 en op artikel 33, §2 Normenbesluit
 - één dossier met een adviesvraag voor een afwijking op artikel 33, §1 Normenbesluit en een capaciteitsdossier basisonderwijs
- één dossier voor het gesubsidieerd officieel onderwijs
 - één dossier met een adviesvraag voor een afwijking op artikel 8, §2 Normenbesluit en een capaciteitsdossier basisonderwijs

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal dossiers naar de inhoud van het gevraagde advies. De dossiers met meervoudige adviesvragen zijn hierin voor iedere afzonderlijke adviesvraag opgenomen.

4. BESPREKING BEHANDELDE DOSSIERS OP BASIS VAN DE BEPALINGEN VAN HET NORMENBESLUIT

4.1 Afwijkingen op de fysische norm

4.1.1 Artikel 8, §2 Normenbesluit

Artikel 8, §2 Normenbesluit stipuleert dat *“de fysische normen van toepassing zijn op de aankoop van gebouwen, op gehele of gedeeltelijke nieuwbouw en op verbouwingswerken”*.

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 tien dossiers met een vraag om afwijking van dit artikel, waarvan één dossier via de elektronische procedure in MS Teams. Vier van deze tien dossiers omvatten een meervoudige adviesvraag. De commissie beoordeelde de dossiers als volgt:

- vijf dossiers kregen een gunstig advies
- twee dossiers kregen een gedeeltelijk gunstig advies, waaronder één dossier dat in januari 2021 werd uitgesteld
- één dossier kreeg een negatief advies
- één dossier kreeg nog geen advies en werd uitgesteld naar een volgende vergadering
- één dossier kreeg geen advies omdat de commissie van deskundigen *in casu* onbevoegd was voor adviesverlening²

Campus Cadix Antwerpen @ AG Real Estate

² De commissie van deskundigen boog zich op 27 september 2022 over de vraag van de inrichtende macht, maar verklaarde zich onbevoegd om te oordelen over de subsidievoorwaarden die AGION oplegt.

1. Vrij Technisch Instituut – Roeselare (1391/AGION/22/234)

Dit dossier heeft een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 8, §2 en op artikel 19, §1 Normenbesluit.

De commissie van deskundigen verleende op 22 februari 2022 een gunstig advies voor een afwijking op artikel 8, §2 Normenbesluit. In toepassing van artikel 19, §1 Normenbesluit wordt de totale oppervlakte van de uit te voeren werken in aanmerking genomen voor subsidiëring.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- het dossier betreft geen zware renovatie- of nieuwbouwwerken;
- correctie op de oppervlakenorm (technisch secundair onderwijs en deeltijds secundair beroepsonderwijs);
- er is geen fysische normoverschrijding voor het praktijkonderdeel 'hout';
- het dossier betreft geen uitbreiding van het bestaande schoolpatrimonium.

2. Provinciaal Instituut Secundair Onderwijs – Tienen (1404/AGION/22/236)

De commissie van deskundigen verleende op 26 april 2022 een gunstig advies voor de vastgestelde fysische normoverschrijding lokalen onderwijs/diensten van 13 733 m².

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- het dossier betreft geen omvangrijke verbouwingswerken, gelet op de beperkte oppervlakte ervan in vergelijking met de hele schoolsite;
- de uit te voeren werken dienen louter om de bestaande didactische keuken te renoveren om te kunnen voldoen aan de eisen en normen die FAVV anno 2022 oplegt.

3. Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs Het Sas en Buitengewoon Secundair Onderwijs De Tjalk – Antwerpen (1418/AGION/22/238)

Dit dossier heeft betrekking op meerdere onderwijsinstellingen- en niveaus.

De commissie van deskundigen verleende op 28 juni 2022 een gedeeltelijk gunstig advies met betrekking tot:

Aanvraag 1

▪ overschrijding fysische norm lokalen onderwijs/diensten	971 m ²
▪ overschrijding fysische norm lokalen lichamelijke opvoeding	64 m ²
▪ overschrijding fysische norm overdekte speelplaats	46 m ²

Aanvraag 2

▪ overschrijding fysische norm lokalen onderwijs/diensten	1 025 m ²
▪ overschrijding fysische norm lokalen lichamelijke opvoeding	149 m ²
▪ overschrijding fysische norm overdekte speelplaats	331 m ²
▪ overschrijding fysische norm parking	347 m ²

De commissie houdt in haar beoordeling rekening met de specifieke noden van deze onderwijsinstellingen voor buitengewoon onderwijs.

4. Klein Seminarie Eerste Graad Hoogstraten (1420/AGION/22/238)

De commissie van deskundigen verleende op 28 juni 2022 een gunstig advies voor de afwijking op artikel 8, §2 Normenbesluit. De totale oppervlakte van de uit te voeren werken kan bijgevolg in aanmerking worden genomen voor subsidiëring.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- het dossier betreft geen zware renovatie- of nieuwbouwwerken;
- de toepassing van de coëfficiënt van 1,40 voor de bruto/netto-verhouding van de oppervlakte;
- het gebouwencomplex is geklasseerd als monument;
- het dossier betreft geen uitbreiding van het bestaande schoolpatrimonium.

5. Vrije Basisschool Broederschool Driegaaen Sint-Niklaas (1422/AGION/22/238)

Dit dossier heeft een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 8, §2 en op artikel 11, §3 Normenbesluit.

De commissie van deskundigen adviseerde dit dossier op 26 januari 2021 al een eerste keer. Ze gaf toen een negatief advies voor de gevraagde fysische normoverschrijding lokalen onderwijs/diensten van 467 m². De commissie achtte de noodzaak aan extra oppervlakte onvoldoende aangetoond, maar gaf mee dat het dossier opnieuw kon worden voorgelegd op basis van een hoger geattesteerd leerlingenaantal.

Het dossier werd opnieuw ingediend op basis van meer recente leerlingenaantallen en met een gewijzigd bouwprogramma. Hierdoor is de fysische normoverschrijding lokalen/diensten gereduceerd tot 133 m², maar is er eveneens een overschrijding van de fysische norm lokalen lichamelijke opvoeding van 67 m² ontstaan.

De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 28 juni 2022 een gedeeltelijk gunstig advies voor de fysische normoverschrijdingen.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- de aangepaste opsplitsing van het bouwprogramma;
- de nieuwe opmetingen van de bestaande gebouwen;
- het hogere leerlingenaantal op 1 februari 2022 (ten opzichte van tellingsdatum 1 januari 2020).

De commissie houdt geen rekening met de noodzaak aan extra oppervlakte omwille van de aangehaalde capaciteitsproblematiek, aangezien het *in casu* geen capaciteitsdossier betreft.

6. Sint Lodewijkcollege | Sint Lodewijkcollege Eerste Graad – Sint-Andries (1431/AGION/22/240)

De commissie van deskundigen boog zich op 27 september 2022 over de vraag van de inrichtende macht, maar verklaarde zich onbevoegd om te oordelen over de subsidievoorwaarden die AGION oplegt (nl. de indieningstermijn voor rechtzettingen van eventuele vergissingen in de subsidieaanvraag).

De commissie oordeelt dat de inrichtende macht wel de mogelijkheid heeft om een herberekening van de fysische normen aan te vragen op basis van meer recente leerlingencijfers. De inrichtende

macht dient deze herberekening aan te vragen voor het indienen van de eindafrekening, waarbij het dossier in dat geval opnieuw aan de commissie van deskundigen wordt voorgelegd.

7. Spes Nostra Instituut – Kuurne (1447/AGION/22/241)

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een negatief advies voor de fysieke normoverschrijding lokalen onderwijs/diensten van 453 m².

De commissie meent dat de overdekte binnenspeelruimtes als polyvalente ruimtes moeten worden beschouwd. Zulke ruimtes vallen onder de fysieke norm voor lokalen onderwijs/diensten en niet onder de norm voor overdekte speelplaatsen.

8. Provinciaal Technisch Onderwijs – Kortrijk (1450/AGION/22/242)

Dit dossier is hetzelfde als dossier 1429/AGION/22/239.

De commissie besprak het een eerste keer op de vergadering 19 juli 2022 via de schriftelijke procedure. Het dossier werd toen louter als capaciteitsdossier secundair onderwijs voorgelegd. De commissie van deskundigen verleende op 19 juli 2022 een gedeeltelijk gunstig advies voor de fysieke normoverschrijding lokalen onderwijs/diensten. Ze hield in haar beoordeling rekening met het geprojecteerde leerlingenaantal in het kader van de capaciteitsproblematiek.

Bij de tweede voorlegging in november 2022 kreeg het dossier een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 8, §2 Normenbesluit en een capaciteitsdossier basisonderwijs. Op 16 november 2022 stelde de commissie van deskundigen het dossier uit en verzoekt om bijkomende informatie alvorens een advies uit te brengen:

- een inplantingsplan van de situatie voorafgaand aan de start van de werken, per verdieping en met aanduiding van de te slopen delen;
- een inplantingsplan voor de situatie na de werken, per verdieping en met aanduiding van:
 - de bestaande te behouden delen (zonder investeringen)
 - de te renoveren delen
 - de nieuwbouw;
- een overzicht – per studiegebied en per vak - van de TV-uren die bij de PV-uren worden gerekend. Dit overzicht dient afzonderlijk te worden opgemaakt voor de drie graden en alleen gesubsidieerde uren komen hiervoor in aanmerking;
- een overzicht – per studiegebied en per vak - van de TV-uren die voorheen als PV-uren werden beschouwd. Dit overzicht dient afzonderlijk te worden opgemaakt voor de drie graden en alleen gesubsidieerde uren komen hiervoor in aanmerking;
- een verklaring die het verschil in TV/PV-uren aantoont tussen de mondelinge toelichting/motiveringsnota en het aangepaste aanvraagformulier;
- een overzicht van het reële aantal uren PV per vak en per studiegebied, evenals een berekening van het verwachte aantal uren PV per vak en per studiegebied in de veronderstelling dat het leerlingenaantal stijgt zoals goedgekeurd door de bovengemeentelijke taskforce;
- een overzicht van het reële aantal uren TV per vak en per studiegebied, evenals een berekening van het verwachte aantal uren TV per vak en per studiegebied in de veronderstelling dat het leerlingenaantal stijgt zoals goedgekeurd door de bovengemeentelijke taskforce.

Het dossier wordt uitgesteld en zal opnieuw worden geagendeerd op een volgende vergadering van zodra de aanvullende informatie beschikbaar is.

9. Vrije Basisschool Sint-Jan Berchmans – Rupelmonde (1451/AGION/22/242)

De commissie van deskundigen verleende op 16 november een gunstig advies met betrekking tot een fysische normafwijking voor de lokalen lichamelijke opvoeding van 65 m².

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- het dossier betreft alleen noodzakelijke renovatiewerken;
- het dossier betreft geen uitbreiding van het bestaande schoolpatrimonium.

10. Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs Arkorum 13/De Hagewinde – Roeselare (1458/AGION/22/243)

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 een gunstig advies voor de afwijking op artikel 8, §2 Normenbesluit om de totale oppervlakte van de lokalen onderwijs/diensten en van de lokalen lichamelijke opvoeding van de uit te voeren werken in aanmerking te nemen voor subsidiëring.

De commissie houdt rekening met de argumentatie dat de bruto-netto-verhouding van bepaalde gebouwen op de schoolsite heel hoog ligt en dat deze wordt verrekend naar de gebruikelijke coëfficiënt van 1,40.

Stedelijke Basisschool Het Vliegertje Deurne @ BULK Architecten – Olaf Koulén

4.1.2 Artikel 22, §1 Normenbesluit

Artikel 22, §1 Normenbesluit bepaalt de formule voor de maximale bruto-oppervlakte in m² voor een instelling voor voltijds buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvormen 1,2 of 4:

- *tot en met 75 leerlingen: aantal regelmatige leerlingen x 25;*
- *van 76 tot en met 150 leerlingen: 1875 + 15 x (aantal regelmatige leerlingen min 75);*
- *van 151 tot en met 250 leerlingen: 3000 + 10 x (aantal regelmatige leerlingen min 150);*
- *van 251 tot en met 350 leerlingen: 4000 + 9 x (aantal regelmatige leerlingen min 250);*
- *vanaf 351 leerlingen: 4900 + 8 x (aantal regelmatige leerlingen min 350).*

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 via de elektronische procedure één dossier met een vraag om afwijking van dit artikel:

1. Buitengewoon Secundair Onderwijs Onze Jeugd – Roeselare (1394/AGION/22/235)

De commissie van deskundigen verleende op 29 maart 2022 een gunstig advies voor de fysieke normoverschrijding lokalen onderwijs/diensten van 1 111 m². Het volledige bouwprogramma is bijgevolg subsidieerbaar.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- de eigenheid van de schoolbevolking: de commissie oordeelt dat de fysieke normberekening voor opleidingsvorm 4 dient te worden berekend naar analogie met een instelling van het voltijds secundair leerplichtonderwijs. De lessenspakketten voor opleidingsvorm 4 zijn identiek aan die van een instelling van het voltijds secundair leerplichtonderwijs, maar worden alleen in kleinere groepen onderwezen;
- het feit dat de schoolbevolking geen gebruik kan maken van een schoolinfrastructuur van het voltijds secundair leerplichtonderwijs aangezien het dossier een autonome onderwijsinstelling buitengewoon secundair onderwijs voor opleidingsvorm 4 betreft;
- de analyse van de bestaande schoolgebouwen.

4.1.3 Artikel 30, §§1-3 Normenbesluit

Artikel 30 Normenbesluit stelt de fysieke normen van omgevingswerken vast voor:

§1. parkeer- en manoeuvreerruimte;

§2. stalplaatsen van fietsen en bromfietsen;

§3. open en overdekte speelplaats.

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 drie dossiers met een vraag om afwijking van dit artikel, waarvan één dossier via de elektronische procedure in MS Teams. Eén van deze drie dossiers omvatte een meervoudige adviesvraag. De commissie beoordeelde deze dossiers als volgt:

- één dossier kreeg een gedeeltelijk gunstig advies en is een dossier met betrekking op meerdere onderwijsinstellingen- en niveaus
- twee dossiers kregen een negatief advies

1. Vrije Basisschool Arkorum 18/Klim – Rumbeke (1411/AGION/22/237)

De commissie van deskundigen verleende op 31 mei 2022 een negatief advies voor de fysieke normoverschrijding overdekte speelplaats van 63 m². De commissie meent dat de motivering van inrichtende macht onvoldoende is en neemt deze niet in aanmerking.

2. **Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs Het Sas | Buitengewoon Secundair Onderwijs De Tjalk – Antwerpen (1418/AGION/22/238)³**
3. **Vrije Basisschool Domino Genenbos – Lummen (1443/AGION/22/241)**

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een negatief advies voor de fysische normoverschrijding overdekte speelplaats van 17 m². De commissie meent dat de reeds bestaande zone overdekte speelplaats wel degelijk bruikbaar is als overdekte speelruimte voor de leerlingen.

Eventueel kan een toekomstige fysische normcontrole opnieuw worden uitgevoerd op basis van hogere leerlingencijfers. Dit dient te gebeuren vóór indiening van de eindafrekening van het dossier.

De Vinderij Lokeren @ AGION

³ Zie dossierbespreking op p. 11.

4.2 Afwijkingen op de financiële norm

4.2.1 Artikel 33, §1 Normenbesluit

Artikel 33, §1 Normenbesluit schrijft voor dat *‘Voor alle nieuwbouw, die onder toepassing valt van het decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet, de kostprijs maximaal 1200 euro per vierkante meter bruto-oppervlakte mag bedragen, zoals bepaald in titel II.’*

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 achtentwintig dossiers met een vraag om afwijking van dit artikel, waarvan twee dossiers via de schriftelijke procedure en acht dossiers via de elektronische procedure in MS Teams.

Drie van deze achtentwintig dossiers omvatten een meervoudige adviesvraag en twee dossiers hebben betrekking op meerdere onderwijsinstellingen- en niveaus. Dit is inhoudelijk tweemaal eenzelfde dossier, maar wordt in dit verslag tweemaal afzonderlijk besproken.

De commissie beoordeelde de dossiers als volgt:

- zestien dossiers kregen een gunstig advies, waaronder één dossier dat in mei 2020 werd uitgesteld
- negen dossiers kregen een gedeeltelijk gunstig advies, waaronder drie dossiers die in 2021 werden uitgesteld waaronder één van de twee bovenvermelde identieke dossiers
- drie dossiers kregen nog geen advies en werden uitgesteld naar een volgende vergadering, waaronder één van de twee bovenvermelde identieke dossiers en één dossier met een meervoudige adviesvraag

De commissie stelt vast dat het alsmaar moeilijker wordt om een project te realiseren binnen de financiële norm. Een discussie ten gronde dringt zich op over een structurele verhoging van de financiële norm.

1. Vrije Basisschool OLFA – Edegem (1389/AGION/22/233)

De commissie van deskundigen verleende op 25 januari 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten voor beide aanvragen in het dossier.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- speciale funderingstechnieken (bronbemaling);
- afvoer vervuilde grond (uitzonderlijke kosten eigen aan het gebouw).

2. Vrije Basisschool – Westouter (1392/AGION/22/234)

De commissie van deskundigen verleende op 22 februari 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering).

3. Vrije Basisschool Maria Boodschap – Antwerpen (1396/AGION/22/235)

De commissie van deskundigen verleende op 29 maart 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- afvoer vervuilde grond (uitzonderlijke kosten eigen aan het gebouw).

4. Virgo Sapiensinstituut – Londerzeel (1397/AGION/22/235)

De commissie van deskundigen verleende op 29 maart 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- speciale funderingstechnieken (bronbemaling);
- buitentrap (oppervlakte buiten bouwprogramma);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- akoestiek (nieuwe normering).

5. Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs Oscar Romero/Campus Het Laar – Dendermonde (1398/AGION/22/235)

De commissie van deskundigen verleende op 29 maart 2022 een gedeeltelijk gunstig advies met betrekking tot:

Aanvraag 1

- overschrijding financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten - 394,64 euro/m²

Aanvraag 2

- overschrijding financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten – 385,78 euro/m²

Er resteren financiële normoverschrijdingen nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten van 100,51 euro/m² voor aanvraag 1 en van 65,77 euro/m² voor aanvraag 2.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- akoestiek (nieuwe normering).

6. Gemeentelijke Basisschool Het Klaverblad – Hemiksem (1400/AGION/22/235)

De commissie van deskundigen verleende op 29 maart 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van zowel de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten als van de financiële norm nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- akoestiek (nieuwe normering).

7. GO! Atheneum Tienen – Tienen (1401/GO!/22/235)

De commissie van deskundigen verleende op 29 maart 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- moeilijke werfinrichting;
- speciale funderingstechnieken (paalfundering);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- akoestiek (nieuwe normering);
- ASTRID-dekking (verplichting omgevingsvergunning).

8. Sint-Jozefscollege – Aarschot (1403/AGION/22/236)

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 7 december 2021 al een eerste keer via de schriftelijke procedure. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering omdat het dossier moest worden herwerkt.

Het dossier werd na herwerking opnieuw ingediend. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 26 april 2022 een gedeeltelijk gunstig advies voor de overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten voor beide aanvragen in het dossier.

Er resteren financiële normoverschrijdingen nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten van 117,31 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 13 842,56 euro voor aanvraag 1 en van 117,43 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 13 387,08 euro voor aanvraag 2.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- akoestiek (nieuwe normering);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering);
- verhouding aandeel sanitaire voorzieningen t.o.v. klaslokalen.

9. Vrije Basisschool Wonderwijzer – Schilde (1405/AGION/22/236)

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 29 juni 2021 al een eerste keer. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering. De administratie diende bijkomende informatie op te vragen.

Het dossier werd opnieuw ingediend nadat de inrichtende macht de bijkomende informatie bezorgde. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 26 april 2022 een gedeeltelijk gunstig advies met betrekking tot:

- overschrijding financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten;
- overschrijding financiële norm nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding.

Er resteren overschrijdingen van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten van 73,05 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 12 126,16 euro en van de financiële norm nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding van 14,08 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 7 070,52 euro.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- speciale funderingstechnieken (berlinerwanden);
- behoud voor- en zijgevel en verplichting schuin dak (gemeentelijke eisen).

De commissie houdt geen rekening met het argument dat de aanleg van een groendak verplicht is door de omgevingsvergunning. De inrichtende macht leverde hiervoor geen afdoende bewijs.

10. Vrije Lagere School Spes Nostra – Heule (1406/AGION/22/236)

De commissie van deskundigen verleende op 26 april 2022 een gedeeltelijk gunstig advies met betrekking tot overschrijdingen van de financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten voor beide aanvragen.

Er resteren voor beide aanvragen financiële normoverschrijdingen verbouwing lokalen onderwijs/diensten van 322,27 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 17 402,04 euro (per aanvraag).

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- moeilijke werfinrichting;
- sanitair bijgebouw (verplichting Onroerend Erfgoed);
- nutsvoorzieningen bijgebouw;
- balustrades (veiligheidsvoorschriften);
- opgelegde materialen en uitvoeringsmethoden (verplichting Onroerend Erfgoed);
- restauratiepremie Onroerend Erfgoed.

11. Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs Damiaanschool – Tremelo (1410/AGION/22/237)

De commissie van deskundigen verleende op 31 mei 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van zowel de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten als van de financiële norm nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- akoestiek (nieuwe normering).

12. GO! Basisschool De Glinster – Zellik (1414/GO!/22/237)

De commissie van deskundigen verleende op 31 mei 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- speciale funderingstechnieken (paalfundering).

13. Vrije Basisschool Don Bosco – Sint-Pieters-Leeuw (1416/AGION/22/238)

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 29 juni 2021 al een eerste keer. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering. De commissie stelde vast dat de inrichtende macht onvoldoende staaft dat de gemeente een groendak en verplichte gevelafwerking in hout als eisen oplegt in de omgevingsvergunning.

Het dossier werd opnieuw ingediend nadat de administratie deze omgevingsvergunning als bijkomende informatie opvroeg. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 28 juni 2022 een gedeeltelijk gunstig advies met betrekking tot de overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

Er rest een financiële normoverschrijding nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten van 110,54 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 33 051,84 euro.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering);
- akoestiek (nieuwe normering);
- rioleringswerken buiten het gebouw;
- koppeling nieuwbouwgedeelte aan het bestaande gebouw;
- groot aandeel sanitaire voorzieningen.

De commissie houdt geen rekening met het argument dat de aanleg van een groendak en de gevelafwerking in hout verplicht is door de omgevingsvergunning. De inrichtende macht levert hiervoor geen afdoende bewijs.

14. Vrije Basisschool Sint-Benedictus – Poperinge (1417/AGION/22/238)

De commissie van deskundigen verleende op 28 juni 2022 geen advies voor de financiële normoverschrijding nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten. Op basis van de aangehaalde elementen zou een gunstig advies mogelijk zijn, maar de aard van het dossier is onduidelijk. De leden van de commissie wensen duidelijk te weten of het dossier over nieuwbouw dan wel verbouwingswerken gaat alvorens een advies verlenen.

De commissie van deskundigen verzoekt de administratie om dit uit te klaren en stelt het dossier uit naar een volgende vergadering.

15. Vrije Basisschool Jeugdland – Tongeren (1419/AGION/22/238)

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 5 mei 2020 al een eerste keer. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering. De administratie diende bijkomende informatie op te vragen.

Het dossier werd opnieuw ingediend nadat de inrichtende macht de bijkomende informatie bezorgde. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 28 juni 2022 een

gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering).

16. GO! Atheneum Maerlant en GO! Basisschool d'Oefenschool – Blankenberge (1430/GO!/22/239)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1436/GO!/22/239⁴ en heeft betrekking op meerdere onderwijsinstellingen- en niveaus.

De commissie van deskundigen besliste op 19 juli 2022 via de schriftelijke procedure om geen advies uit te brengen voor de gevraagde afwijking. Met het oog op de toetsing van het dossier aan de financiële norm, wenst de commissie te beschikken over de meest actuele cijfers (BAFO). Zo kunnen de leden de aangehaalde argumenten ter verantwoording van de financiële normoverschrijding op een correcte wijze inschatten.

Het dossier wordt uitgesteld en zal opnieuw worden geagendeerd op een volgende vergadering van zodra de aanvullende informatie beschikbaar is.

17. Provinciaal Technisch Instituut – Kortrijk (1432/AGION/22/240)

De commissie van deskundigen verleende op 27 september 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- bijbouwen klaslokalen bovenop bestaand blok (extra fundering- en stabiliteitswerken).

De commissie detecteerde ook een materiële vergissing in het dossier inzake de uitsplitsing van de kostprijs tussen de lokalen onderwijs/diensten en de overdekte speelplaats. Als deze uitsplitsing op de correcte wijze wordt doorgevoerd, vervalt de financiële normoverschrijding nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

18. GO! Atheneum Maerlant en GO! Basisschool d'Oefenschool – Blankenberge (1436/GO!/22/240)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1430/GO!/22/239⁵ en heeft betrekking op meerdere onderwijsinstellingen- en niveaus.

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 19 juli 2022 al een eerste keer via de schriftelijke procedure. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering. Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap diende bijkomende informatie (BAFO) op te vragen.

Het dossier werd opnieuw ingediend nadat de inrichtende macht de bijkomende informatie bezorgde. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 27 september

⁴ Zie dossierbespreking op p. 22-23.

⁵ Zie dossierbespreking op p. 22.

2022 een gedeeltelijk gunstig advies voor de overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

Er rest een financiële normoverschrijding nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten van 108,26 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 202 575,09 euro.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- akoestiek (nieuwe normering);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- plaatsing hoogspanningscabine.

De commissie houdt geen rekening met het argument van de twee afzonderlijke werfzones. De inrichtende macht levert hiervoor onvoldoende verantwoording.

19. GO! Freinetschool TintelTuin – Zoutleeuw (1437/GO!/22/240)

Dit dossier heeft een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 33, §1 en op artikel 33, §2 Normenbesluit.

De commissie van deskundigen verleende op 27 september 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- speciale funderingstechnieken (paalfundering).

20. Vrije Basisschool KOHa Sint-Pieter – Hamme (1438/AGION/22/241)

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een gedeeltelijk gunstig advies voor de overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten.

Er rest een financiële normoverschrijding nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten van 52,11 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 58 832,19 euro.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- akoestiek (nieuwe normering);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering).

21. Vrije Basisschool Sint-Pieterscollege – Jette (1440/AGION/22/241)

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten voor beide aanvragen in het dossier.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);

- akoestiek (nieuwe normering);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering);
- buitentrapp (oppervlakte buiten bouwprogramma);
- moeilijke werfinrichting.

22. Vrije Basisschool Sint-Jozefscollege – Aarschot (1441/AGION/22/241)

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een gedeeltelijk gunstig advies met betrekking tot:

- overschrijding financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten;
- overschrijding financiële norm overdekte speelplaats.

Er resteren overschrijdingen van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten van 219,75 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 70 321,03 euro en van de financiële norm overdekte speelplaats van 36,06 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 8 474,99 euro.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering).

23. Vrije Basisschool De Springplank – Sint-Jan-In-Eremo (1446/AGION/22/241)

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van zowel de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten als van de financiële norm nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering).

24. Vrije Middelbare School – Roeselare (1453/AGION/22/243)

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten voor beide aanvragen in het dossier.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering).

25. Vrije Basisschool Axi-Joma – Deurne (1455/AGION/22/243)

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 een gedeeltelijk gunstig advies voor de overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding.

Er rest een financiële normoverschrijding nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding van 3,65 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 1 204,50 euro.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- afwerking zijgevels (kosten eigen aan het gebouw).

26. Vrije Basisschool Sint-Joris – Blaasveld (1457/AGION/22/243)

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- akoestiek (nieuwe normering);
- speciale funderingstechnieken (bronbemaling en paalfundering).

27. Vrije Basisschool De Stapsteen – Veldegem (1460/AGION/22/243)

Dit dossier heeft een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 5, §3 en op artikel 33, §1 Normenbesluit.

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 geen advies. De leden van de commissie bemerken dat de fysische normoverschrijding van de overdekte speelplaats niet door toepassing van artikel 5, §3 maar wel door toepassing van artikel 3 (afwijking op de tellingsdatum) Normenbesluit kan worden verantwoord.

De commissie van deskundigen verzoekt de administratie om de motiveringsnota te herwerken en stelt het dossier uit naar een volgende vergadering.

28. GO! MPI De Oase – Gent (1461/GO!/22/243)

Dit dossier heeft een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 33, §1 Normenbesluit en een capaciteitsdossier basisonderwijs.

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- speciale funderingstechnieken;
- toegankelijkheid (nieuwe normering);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- akoestiek (nieuwe normering);
- brandveiligheid (nieuwe normering);
- koppeling nieuwbouwgedeelte aan het bestaande gebouw.

4.2.2 Artikel 33, §2 Normenbesluit

Artikel 33, §2 Normenbesluit stipuleert dat *“Voor de nieuwbouwprojecten vermeld in artikel 13bis van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, de kostprijs maximaal 1410 euro per vierkante meter bruto-oppervlakte mag bedragen, zoals bepaald in titel II.”*

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 één dossier met een vraag om afwijking van dit artikel. Dit GO!-dossier is eveneens een dossier met een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 33, §1 en op artikel 33, §2 Normenbesluit.

De commissie van deskundigen verleende het dossier een gunstig advies.

1. GO! Freinetschool TintelTuin – Zoutleeuw (1437/GO!/22/240)⁶

GO! Athena Campus Pegasus Oostende @ Georges De Kinder

⁶ Zie dossierbespreking op p. 23.

4.2.3 Artikel 33, §3 Normenbesluit

Artikel 33, §3 Normenbesluit bepaalt dat *“In alle andere gevallen, zoals voor de aankoop van een gebouw, exclusief de prijs van de grond, en voor nieuwbouw of verbouwingswerken die niet onder toepassing vallen van voornoemd decreet, de kostprijs maximaal 1178,19 euro per vierkante meter bruto-oppervlakte mag bedragen, zoals bepaald in titel II.”*

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 zeven dossiers met een vraag om afwijking van dit artikel, waarvan één dossier via de schriftelijke procedure en één dossier via de elektronische procedure in MS Teams. Al deze dossiers werden ingediend voor het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Twee van de zeven dossiers zijn inhoudelijk eenzelfde dossier, maar worden in dit verslag afzonderlijk besproken.

De commissie beoordeelde de dossiers als volgt:

- drie dossiers kregen een gunstig advies, waaronder één van de twee bovenvermelde identieke dossiers
- twee dossiers kregen een gedeeltelijk gunstig advies
- één dossier kreeg nog geen advies en werd uitgesteld naar een volgende vergadering. Dit is één van de twee bovenvermelde identieke dossiers dat bij de tweede voorlegging een gunstig advies kreeg
- één dossier kreeg een tweeledig advies: voor een bepaald onderdeel gunstig en voor de andere onderdelen gedeeltelijk gunstig

1. Vrije Lagere School – Sinaai-Waas (1390/AGION/22/233)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1393/AGION/22/234⁷.

De commissie van deskundigen besliste op 25 januari 2022 via de schriftelijke procedure om geen advies uit te brengen voor de gevraagde afwijking. De leden verzoeken de administratie om bijkomende informatie op te vragen alvorens een advies uit te brengen:

- verduidelijking over het plaatsen van de lift en de verbinding tussen de nieuwbouw en het bestaande gebouw: werd dit al voorzien in het oorspronkelijke project? Het lijkt in de beschrijving alsof het een wijziging is die op de werf is beslist;
- verduidelijking over de aangevraagde oppervlakte van de verbouwingen naar aanleiding van de aangehaalde meerkost ‘koppeling nieuwbouwgedeelte aan het bestaande gebouw’. Zulke meerkost kan alleen van toepassing zijn als het bouwprogramma niet in verbouwingen voorziet. De oppervlakte van de verbouwing lijkt te klein aangevraagd en goedgekeurd. Klopt dit?;
- de lift wordt twee verdiepingen hoger getrokken om acht extra klassen te kunnen ontsluiten. Gaf dit ook aanleiding tot extra bruto-oppervlakte voor de liftschacht? Hoe is dit verrekend?
- het bestaande sanitair gedeelte wordt uitgebroken en er worden nieuwe tegels en afwerking voorzien. Dit gaat dan om een verbouwde oppervlakte. Hoe is dit verrekend?

Het dossier wordt uitgesteld en zal opnieuw worden geagendeerd op een volgende vergadering van zodra de aanvullende informatie beschikbaar is.

⁷ Zie dossierbespreking op p. 28.

2. Vrije Lagere School – Sinaai-Waas (1393/AGION/22/234)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1390/AGION/22/233⁸.

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 25 januari 2022 al een eerste keer via de schriftelijke procedure. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering. De administratie diende bijkomende informatie op te vragen.

Het dossier werd opnieuw ingediend nadat de inrichtende macht de bijkomende informatie bezorgde. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 22 februari 2022 via de elektronische procedure een gunstig advies met betrekking tot:

- overschrijding financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten;
- overschrijding financiële norm nieuwbouw lokalen lichamelijke opvoeding;
- overschrijding financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- speciale funderingstechnieken (puttenfundering);
- akoestiek (nieuwe normering);
- afvoer vervuild water;
- bodemsanering.

3. Vrije Basisschool Sint-Pieterscollege – Jette (1423/AGION/22/238)

De commissie van deskundigen verleende op 28 juni 2022 een gedeeltelijk gunstig advies met betrekking tot:

- overschrijding financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten;
- overschrijding financiële norm verbouwing lokalen lichamelijke opvoeding.

Er resteren overschrijdingen van de financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten van 419,80 euro/m² en van de financiële norm verbouwing lokalen lichamelijke opvoeding van 660,89 euro/m².

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- hoge aankoopprijs;
- speciale funderingstechnieken;
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- buitentrap (oppervlakte buiten bouwprogramma);
- moeilijke werfinrichting;
- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF).

4. College Hagelstein 1 en 2 – Sint-Katelijne-Waver (1424/AGION/22/238)

⁸ Zie dossierbespreking op p. 27.

De commissie van deskundigen verleende op 28 juni 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten voor beide aanvragen in het dossier.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- akoestiek (nieuwe normering).

De commissie houdt geen rekening met het argument dat de glasramen meerkosten eigen aan het gebouw zijn. De inrichtende macht levert hiervoor onvoldoende verantwoording.

5. Vrije Kleuterschool Paruckschool – Sint-Jans-Molenbeek (1445/AGION/22/241)

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een gedeeltelijk gunstig advies voor de overschrijding van de financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten.

Er rest een overschrijding van de financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten van 166,95 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 42 237,69 euro.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- moeilijke werfinrichting.

6. Vrije Basisschool Sint-Jozef – Oudenaarde (1452/AGION/22/243)

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten voor alle drie de aanvragen in het dossier.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- speciale funderingstechnieken (paalfundering).

7. Vrije Basisschool De Schatkist – Haren (1456/AGION/22/243)

Dit dossier kreeg een tweeledig advies.

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 een gunstig advies voor de volledige overschrijding van de financiële norm nieuwbouw lokalen onderwijs/diensten en een gedeeltelijk gunstig advies met betrekking tot:

- overschrijding financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten
- overschrijding financiële norm verbouwing lokalen lichamelijke opvoeding

Er resteren overschrijdingen van de financiële norm verbouwing lokalen onderwijs/diensten van 464,56 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 271 303,04 euro en van de financiële norm verbouwing lokalen lichamelijke opvoeding van 1 669,04 euro/m² of een niet-subsidiabele kostprijs van 80 113,92 euro.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- posten eerste uitrusting (geen EU meer voor AGION/RF);
- personenlift (wetgeving toegankelijkheid);
- regenwaterrecuperatie (nieuwe normering);
- buitentrap (oppervlakte buiten bouwprogramma);
- ASTRID-dekking (verplichting omgevingsvergunning).

De commissie van deskundigen gaat niet akkoord met de opmerking van de administratie over het argument van de buitentrap. De commissie beschouwt de kostprijs hiervan wel als een uitzonderlijke meerkost.

Gemeentelijke Basisschool Sint-Joost-aan-Zee Sint-Joost-ten-Node @ Elke Lannoo

4.3 Overige diverse technische aspecten met betrekking tot schoolinfrastructuur, niet voorziene gevallen en dossiers waarvoor steeds een advies is vereist

4.3.1 Artikel 3 Normenbesluit

Artikel 3 Normenbesluit stelt dat *“Voor de vaststelling van de maximale bruto-oppervlakte rekening wordt gehouden met de school- of internaatsbevolking of het overeenstemmend lestijdenpakket op de tellingsdatum die gebruikt wordt voor het vaststellen van het aantal ambten voor de school of het internaat volgens de wettelijke, decretaire of reglementaire bepalingen.*

Deze tellingsdatum heeft betrekking op het schooljaar dat de principiële beslissing, waardoor het bevoegde bestuursorgaan van het Gemeenschapsonderwijs of AGION een bouwprogramma van werken goedkeurt, volledig voorafgaat of recenter. Voor de centra voor leerlingenbegeleiding wordt rekening gehouden met het omkaderingsgewicht. Ieder ander relevant element moet worden onderworpen aan het advies van de commissie.”

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 vier dossiers met een vraag om afwijking van dit artikel, waarvan één dossiers via de elektronische procedure in MS Teams en één dossier via de schriftelijke procedure.

Drie van deze vier dossiers omvatten een meervoudige adviesvraag en zijn inhoudelijk eenzelfde dossier, maar worden in dit verslag afzonderlijk besproken. Het overige dossier heeft eveneens een meervoudige adviesvraag en betreft een tweede voorlegging van een huursubsidiedossier dat al een eerste maal werd besproken in oktober 2021.

De commissie beoordeelde de dossiers als volgt:

- één dossier kreeg – bij de tweede voorlegging na een eerste bespreking in oktober 2021 - een gunstig advies
- één dossier – één van de drie bovenvermelde identieke dossiers - kreeg een gedeeltelijk gunstig advies
- twee dossiers – twee van de drie bovenvermelde identieke dossiers - kregen nog geen advies en werden uitgesteld naar een volgende vergadering

1. Ligo | CBE Zuid-Oost-Vlaanderen – Aalst (1415/AGION/22/237)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1421/AGION/22/238 en dossier 1427/AGION/22/239⁹.

De commissie van deskundigen verleende op 31 mei 2022 geen advies. De administratie dient bij de inrichtende macht een officieel document op te vragen met het aantal ingeschreven cursisten tijdens schooljaar 2019 per studierichting en per betrokken lesplaats.

Het dossier wordt uitgesteld en zal opnieuw worden geagendeerd op een volgende vergadering van zodra de aanvullende informatie beschikbaar is.

2. Ligo | CBE Zuid-Oost-Vlaanderen – Aalst (1421/AGION/22/238)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1415/AGION/22/237 en dossier 1427/AGION/22/239¹⁰.

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 31 mei 2022 al een eerste keer. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering. De administratie diende bijkomende informatie op te vragen.

⁹ Zie dossierbespreking op p. 31-32.

¹⁰ Zie dossierbespreking op p. 31-32.

Het dossier werd opnieuw ingediend nadat de inrichtende macht de bijkomende informatie bezorgde. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 28 juni 2022 opnieuw geen advies en stelt het dossier nog eens uit naar een volgende vergadering.

De commissie meent dat de piekbezetting van alle vestigingen moet worden berekend op basis van eenzelfde dagdeel. De administratie dient de nota aan te passen en het dossier opnieuw te agenderen.

3. Keerpunt Waasland – Belsele (1425/AGION/22/238)

Dit dossier betreft een huursubsidiedossier met een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 3 Normenbesluit en een capaciteitsdossier secundair onderwijs.

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 26 oktober 2021 al een eerste keer. Ze gaf toen een gunstig advies onder voorbehoud van een akkoord tot ondersteuning van de lokale taskforce Sint-Niklaas.

Uit de bespreking van deze taskforce volgt echter geen eenduidig akkoord. Indien er een afwijking van de tellingsdatum wordt toegestaan, wordt de normoverschrijding voor het infrastructuurgedeelte waarvoor de inrichtende macht huursubsidies aanvraagt, opgeheven.

De commissie van deskundigen verleende op 28 juni 2022 een gunstig advies met betrekking tot de gevraagde afwijking op de tellingsdatum. De commissie houdt rekening met de argumentatie dat op basis van de leerlingenaantallen van de meest recente officiële tellingsdatum (februari 2022) de oppervlaktenorm wordt gerespecteerd voor de onderdelen waarvoor de inrichtende macht huursubsidies aanvraagt.

4. Ligo | CBE Zuid-Oost-Vlaanderen – Aalst (1427/AGION/22/239)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1415/AGION/22/237 en dossier 1421/AGION/22/238¹¹.

De commissie van deskundigen besprak dit dossier al op 31 mei 2022 en 28 juni 2022. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering. De administratie diende een officieel document op te vragen met het aantal ingeschreven cursisten van schooljaar 2019, per studierichting en per betrokken lesplaats, en de piekbezetting van alle vestigingen te berekenen op basis van eenzelfde dagdeel.

Het dossier werd opnieuw ingediend nadat de inrichtende macht de bijkomende informatie bezorgde en de administratie de nota aanpaste. De commissie van deskundigen verleende op 19 juli 2022 via de schriftelijke procedure een gedeeltelijk gunstig advies voor de aankoop van een deel van een kantoorgebouw voor een bruto-oppervlakte van 2 440 m². De resterende overschrijding van 407 m² wordt uitgesloten.

De commissie houdt rekening met de piekbezetting van de drie vestigingsplaatsen die naar het gebouw verhuizen.

¹¹ Zie dossierbespreking op p. 31-32.

4.3.2 Artikel 5, §2-3 Normenbesluit

Artikel 5 Normenbesluit heeft betrekking op *“alle gevallen waarbij infrastructuur ter beschikking wordt gesteld van meerdere instellingen of vestigingsplaatsen van één of meerdere inrichtende machten (...)”*

Paragraaf 2 van dit artikel is van toepassing *“in het geval één of meerdere inrichtende machten de uitdrukkelijke verbintenis hebben aangegaan om de turnzaal ter beschikking te stellen van verschillende instellingen of vestigingsplaatsen (...)”*

Paragraaf 3 wordt gehanteerd *“in het geval één of meerdere inrichtende machten de uitdrukkelijke verbintenis hebben aangegaan om andere lokalen dan de turnzaal ter beschikking te stellen van verschillende instellingen of vestigingsplaatsen (...)”*

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 drie dossiers met een vraag om toepassing van dit artikel, waarvan één dossier met een meervoudige adviesvraag

De commissie beoordeelde de dossiers als volgt:

- twee dossiers kregen een gunstig advies
- één dossier – met een meervoudige adviesvraag - kreeg nog geen advies en werd uitgesteld naar een volgende vergadering

1. Vrije Basisschool Sint-Vincentius – Ukkel (1433/AGION/22/240)

De commissie van deskundigen verleende op 27 september 2022 een gunstig advies voor de toepassing van artikel 5, §2 Normenbesluit voor het gezamenlijk gebruik van de lokalen lichamelijke opvoeding. De commissie houdt rekening met de oppervlakenorm, berekend op basis van het samenvoegen van de leerlingenaantallen van beide vestigingsplaatsen (tellingsdatum februari 2022).

2. Vrije Basisschool De Ooievaar – Langemark-Poelkapelle (1449/AGION/22/242)

De commissie van deskundigen verleende op 16 november 2022 een gunstig advies voor de toepassing van artikel 5, §2 Normenbesluit voor het gezamenlijk gebruik van de lokalen lichamelijke opvoeding. De commissie houdt rekening met de oppervlakenorm, berekend op basis van het samenvoegen van de leerlingenaantallen van beide vestigingsplaatsen (tellingsdatum februari 2022).

3. Vrije Basisschool De Stapsteen – Veldegem (1460/AGION/22/243)

Dit dossier heeft een meervoudige adviesvraag: een toepassing van artikel 5, §3 en op artikel 33, §1 Normenbesluit.¹²

4.3.3 Artikel 6, §2 Normenbesluit

Artikel 6, §2 Normenbesluit voorziet in adviesverlening door de commissie van deskundigen voor *“alle in dit besluit niet voorziene gevallen en overige diverse technische aspecten met betrekking tot schoolinfrastructuur.”*

De capaciteitsdossiers vallen eveneens onder de toepassing van artikel 6, §2 Normenbesluit. Omwille van het specifieke karakter ervan, worden deze dossiers in dit verslag in een aparte categorie besproken.¹³

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 - naast de capaciteitsdossiers¹⁴ - via de schriftelijke procedure één dossier met een vraag om toepassing van dit artikel en gaf het een gunstig advies.

¹² Zie dossierbespreking op p. 25.

¹³ Zie dossierbespreking onder titel 4.4 Capaciteitsproblematiek vanaf p. 37.

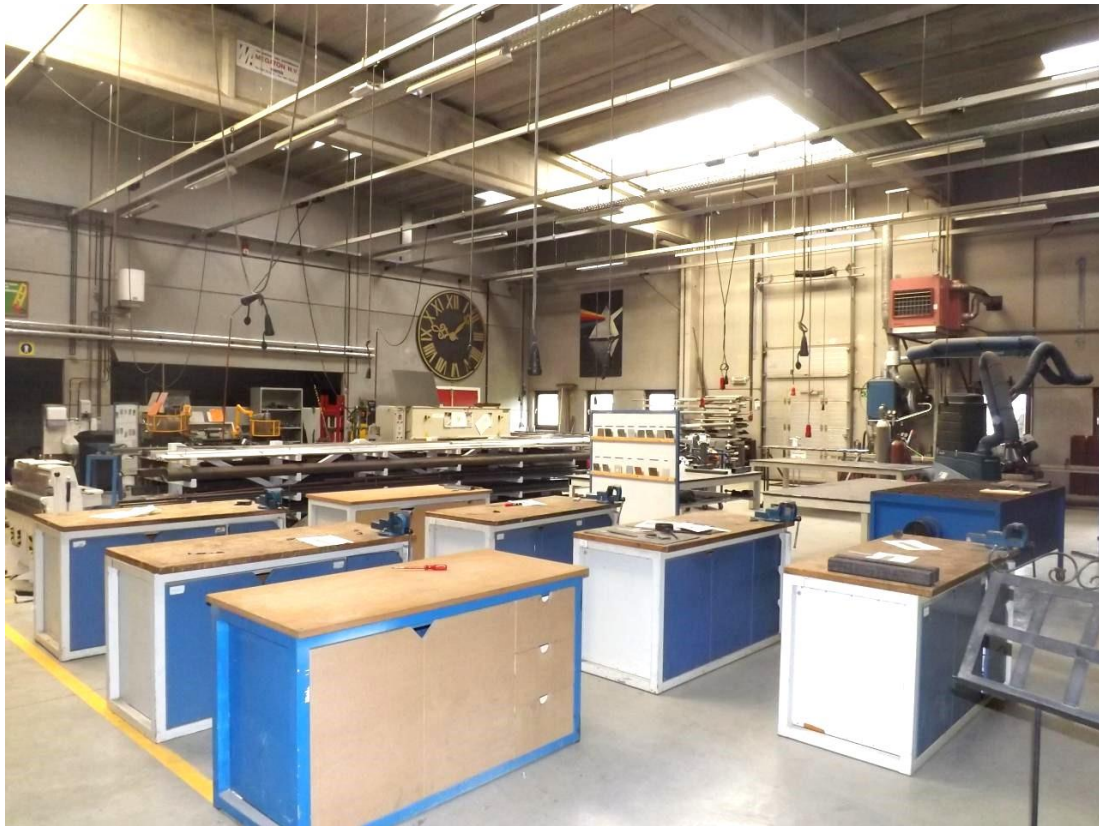
¹⁴ Zie dossierbespreking onder titel 4.4 Capaciteitsproblematiek vanaf p. 37.

1. VABI – Roeselare (1388/AGION/22/233)

De commissie van deskundigen verleende op 25 januari 2022 via de schriftelijke procedure een gunstig advies voor de oppervlakte van de serre en kennels. De bruto-oppervlakte ervan wordt niet in aanmerking genomen bij de toetsing aan de fysische normen. De fysische norm lokalen onderwijs/diensten wordt aldus gerespecteerd.

De commissie houdt rekening met de volgende argumentatie:

- noodzakelijke oppervlakte voor teelt- en werktechnieken;
- noodzakelijke oppervlakte voor zorgtechnieken en de huisvesting van honden;
- aangepaste veilige leeromgeving in een hedendaags, duurzaam en functioneel schoolgebouw voor dierenzorg en tuinbouw.

Spectrum Brugge @ AGION

4.3.4 Artikel 28 Normenbesluit

Artikel 28 Normenbesluit schrijft voor dat *“Het bevoegde bestuursorgaan van het Gemeenschapsonderwijs of AGION slechts een beslissing kan nemen over de toegelaten bruto-oppervlakte voor het volwassenenonderwijs na advies van de commissie.”*.

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 zeven dossiers met een vraag om toepassing van dit artikel, waarvan één dossier via de elektronische procedure in MS Teams en twee dossiers via de schriftelijke procedure.

Drie van deze zeven dossiers omvatten een meervoudige adviesvraag en zijn inhoudelijk eenzelfde dossier, maar worden in dit verslag afzonderlijk besproken.

De commissie beoordeelde de dossiers als volgt:

- drie dossiers kregen een gunstig advies
- twee dossiers – één van de drie bovenvermelde identieke dossiers – kregen een gedeeltelijk gunstig advies
- twee dossiers – twee van de drie bovenvermelde identieke dossiers - kregen nog geen advies en werden uitgesteld naar een volgende vergadering

1. Ligo | CBE Zuid-Oost-Vlaanderen – Aalst (1415/AGION/22/237)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1421/AGION/22/238 en dossier 1427/AGION/22/239¹⁵.

2. Ligo | CBE Zuid-Oost-Vlaanderen – Aalst (1421/AGION/22/238)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1415/AGION/22/237 en dossier 1427/AGION/22/239¹⁶.

3. Ligo | CBE Zuid-Oost-Vlaanderen – Aalst (1427/AGION/22/239)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1415/AGION/22/237 en dossier 1421/AGION/22/238¹⁷.

4. CVO CREO Roeselare – Kortrijk (1434/AGION/22/240)

De commissie van deskundigen verleende op 27 september 2022 een gunstig advies voor de toepassing van artikel 28 Normenbesluit voor de verbouwwerken met een bruto-oppervlakte van 3 582 m². De commissie stelt vast dat de in aanmerking te nemen oppervlakte lager ligt dan de fysische norm, berekend naar analogie met een instelling van het voltijds secundair leerplichtonderwijs.

5. LIGO | CBE Midden- en Zuid-West-Vlaanderen – Kortrijk (1435/AGION/22/240)

De commissie van deskundigen verleende op 27 september 2022 een gedeeltelijk gunstig advies voor de aankoop van een schoolgebouw van 3 594 m² en een bijhorende parking met een bruto-oppervlakte van 638 m², met uitsluiting van 454 m² voor de lokalen onderwijs/diensten.

De commissie houdt rekening met de beperking van de subsidiabele oppervlakte voor de lokalen onderwijs/diensten tot aan de fysische norm van 3 580 m², berekend naar analogie met een

¹⁵ Zie dossierbespreking op p. 31.

¹⁶ Zie dossierbespreking op p. 31-32.

¹⁷ Zie dossierbespreking op p. 31-32.

instelling van het voltijds secundair leerplichtonderwijs. De fysische norm van de parking, eveneens op voornoemde wijze berekend, wordt niet overschreden.

6. LIGO | CBE Halle-Vilvoorde – Machelen (1454/AGION/22/243)

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 een gunstig advies voor de toepassing van artikel 28 Normenbesluit voor de aankoop van een pand met een bruto-oppervlakte van 687 m². De commissie stelt vast dat de in aanmerking te nemen oppervlakte lager ligt dan de fysische norm, berekend naar analogie met een instelling van het voltijds secundair leerplichtonderwijs.

7. LIGO | CBE Antwerpen – Antwerpen (1462/AGION/22/244)

De commissie van deskundigen verleende op 15 december 2022 via de schriftelijke procedure een gunstig advies voor de toepassing van artikel 28 Normenbesluit voor de gevraagde bruto-oppervlaktes van het bouwprogramma. De commissie stelt vast dat de in aanmerking te nemen oppervlaktes (inclusief de aan te kopen oppervlakte) lager liggen dan de fysische norm, berekend naar analogie met een instelling van het voltijds secundair leerplichtonderwijs.

VTI en CVO Brugge @ Van Den Berg Architecten

4.4 Capaciteitsproblematiek

Sinds 2010 maakt Vlaanderen extra middelen vrij met het oog op het uitbreiden van de beschikbare plaatsen in het basisonderwijs. In 2018 besliste de Vlaamse Regering om bij de verdeling van de middelen ook rekening te houden met het secundair onderwijs. Uitgaande van de noden die de lokale onderwijsverstrekkers aanleveren, maakt Vlaanderen extra middelen vrij voor de uitbreiding van de beschikbare plaatsen in het basis- en secundair onderwijs.

De vernieuwde capaciteitsmonitor van 2022 geeft een zicht op de bestaande en toekomstige lokale capaciteitsbehoeften en vormt de kennisbasis voor de verdeling van de capaciteitsmiddelen. Daarnaast omvat de monitor ook een update van de vraagprognose en aanbodgegevens en een inschatting van de te verwachten tekorten in het voltijds gewoon en buitengewoon basis- en het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Op basis hiervan worden de capaciteitsbudgetten driejaarlijks bepaald. Zo kunnen scholen in steden en gemeenten op langere termijn plannen.

Artikel 6, §2 Normenbesluit voorziet in adviesverlening door de commissie van deskundigen voor *“alle in dit besluit niet voorziene gevallen en overige diverse technische aspecten met betrekking tot schoolinfrastructuur.”*.

De capaciteitsdossiers vallen onder de toepassing van dit artikel.

De commissie van deskundigen behandelde in 2022 zestien capaciteitsdossiers, waarvan vier dossiers via de elektronische procedure in MS Teams en drie dossiers via de schriftelijke procedure.

Drie van deze zestien dossiers omvatten een meervoudige adviesvraag, waarvan één dossier eveneens een huursubsidiedossier betreft dat al een eerste maal werd besproken in oktober 2021. Eén dossier is van toepassing op meerdere onderwijsinstellingen. Zes andere dossiers zijn inhoudelijk hetzelfde als een ander capaciteitsdossier, waarvan twee identieke dossiers al een eerste maal werden besproken in november 2021. Ze worden in dit verslag alle zes afzonderlijk besproken.

De commissie beoordeelde de dossiers als volgt:

- negen dossiers kregen een gunstig advies, waaronder twee dossiers met een meervoudige adviesvraag, één dossier dat van toepassing is op meerdere onderwijsinstellingen en één dossier dat inhoudelijk hetzelfde is als een ander capaciteitsdossier
- drie dossiers kregen een gedeeltelijk gunstig advies, waaronder één dossier dat inhoudelijk hetzelfde is als een ander capaciteitsdossier
- één dossier kreeg een negatief advies
- drie dossiers – alle drie inhoudelijk hetzelfde als een ander capaciteitsdossier - kregen nog geen advies en werden uitgesteld naar een volgende vergadering, waaronder één dossier met een meervoudige adviesvraag en één dossier dat al een eerste maal werd besproken in november 2021

1. Vrije Basisschool Knikkerbaan en Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs De Merode – Berchem (1395/AGION/22/235)

Dit dossier heeft betrekking op meerdere onderwijsinstellingen.

De commissie van deskundigen verleende op 29 maart 2022 via de elektronische procedure een gunstig advies – gelet op het akkoord van de lokale taskforce Antwerpen voor dit capaciteitsproject – met betrekking tot de bruto-oppervlaktes van het bouwprogramma. De commissie benadrukt dat in dit dossier uitzonderlijk een afwijking wordt toegestaan op de regel die slechts één tellingsdatum per subsidieaanvraag toestaat en dit omwille van de verschillende beslissingsdata van de lokale taskforce.

De commissie zal opnieuw over het dossier oordelen nadat het gebouw in gebruik is genomen zodat zij de beoogde oppervlakte in haar totaliteit kan beoordelen en verantwoorden volgens de fysische norm.

2. Sint-Maartensinstituut – Aalst (1402/AGION/22/236)

De commissie van deskundigen verleende op 26 april 2022 een gunstig advies – gelet op het akkoord van de lokale taskforce Aalst voor dit capaciteitsproject – met betrekking tot de bruto-oppervlaktes van het bouwprogramma.

De commissie houdt rekening met het argument dat de voornoemde bruto-oppervlaktes - berekend op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal – de fysische normen respecteren. De commissie zal opnieuw over het dossier oordelen nadat het gebouw in gebruik is genomen zodat zij de beoogde oppervlakte in haar totaliteit kan beoordelen en verantwoorden volgens de fysische norm.

3. Gesubsidieerde Vrije Basisschool Hertenhof – Deurne (1407/AGION/22/237)

De commissie van deskundigen verleende op 31 mei 2022 via de elektronische procedure een gedeeltelijk gunstig advies – gelet op het akkoord van de lokale taskforce Antwerpen voor dit capaciteitsproject – met betrekking tot de bruto-oppervlaktes van het bouwprogramma.

De commissie houdt rekening met het argument dat de voornoemde bruto-oppervlaktes van de lokalen onderwijs/diensten en de speelplaats - berekend op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal - de fysische normen respecteren. De bruto-oppervlakte van de parking overschrijdt echter de fysische norm met 214 m².

De commissie zal opnieuw over het dossier oordelen nadat het gebouw in gebruik is genomen zodat zij de beoogde oppervlakte in haar totaliteit kan beoordelen en verantwoorden volgens de fysische norm.

4. Gemeentelijke Lagere School De Regenboog – Zellik (1408/AGION/22/237)

De commissie van deskundigen verleende op 31 mei 2022 via de elektronische procedure een gedeeltelijk gunstig advies – gelet op het akkoord van de lokale taskforce Asse voor dit capaciteitsproject – met betrekking tot de bruto-oppervlaktes van het bouwprogramma.

De commissie houdt rekening met het argument dat de voornoemde bruto-oppervlaktes van de fietsenberging en de som van de open en overdekte speelplaats - berekend op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal - de fysische normen respecteren. De bruto-oppervlaktes van de lokalen onderwijs/diensten en van de overdekte speelplaats overschrijden echter de fysische normen met respectievelijk 591 m² en 146 m².

De commissie zal opnieuw over het dossier oordelen nadat het gebouw in gebruik is genomen zodat zij de beoogde oppervlakte in haar totaliteit kan beoordelen en verantwoorden volgens de fysische norm.

5. Vrije Basisschool De Boomhut – Gent (1412/AGION/22/237)

De commissie van deskundigen verleende op 31 mei 2022 via de elektronische procedure een gunstig advies – gelet op het akkoord van de lokale taskforce Gent voor dit capaciteitsproject – met betrekking tot de bruto-oppervlaktes van het bouwprogramma.

De commissie houdt rekening met het argument dat de voornoemde bruto-oppervlaktes - berekend op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal – de fysische normen respecteren. De commissie zal opnieuw over het dossier oordelen nadat het gebouw in gebruik is genomen zodat zij de beoogde oppervlakte in haar totaliteit kan beoordelen en verantwoorden volgens de fysische norm.

6. Keerpunt Waasland – Belsele (1425/AGION/22/238)¹⁸

7. Vrije Basisschool Sinte-Maarten – Meise (1426/AGION/22/239)

De commissie van deskundigen verleende op 19 juli 2022 via de schriftelijke procedure een gunstig advies – gelet op het akkoord van de lokale taskforce Meise voor dit capaciteitsproject – met betrekking tot de bruto-oppervlaktes van het bouwprogramma.

De commissie houdt rekening met het argument dat de voornoemde bruto-oppervlaktes - berekend op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal - de fysische normen respecteren. De commissie zal opnieuw over het dossier oordelen nadat het gebouw in gebruik is genomen zodat zij de beoogde oppervlakte in haar totaliteit kan beoordelen en verantwoorden volgens de fysische norm.

8. Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs De Merode – Berchem (1428/AGION/22/239)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1448/AGION/22/241.¹⁹

De commissie van deskundigen verleende op 19 juli 2022 via de schriftelijke procedure geen advies. De commissie wenst bijkomende informatie te ontvangen over de toekomstige situatie. De leden verzoeken de administratie om deze informatie op te vragen.

Het dossier wordt uitgesteld en zal opnieuw worden geagendeerd op een volgende vergadering van zodra de bijkomende informatie beschikbaar is.

9. Provinciaal Technisch Onderwijs – Kortrijk (1429/AGION/22/239)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1450/AGION/22/242.²⁰

De commissie verleende op 19 juli 2022 via de schriftelijke procedure een gedeeltelijk gunstig advies voor een deel van de fysische normoverschrijding lokalen onderwijs/diensten. Hierdoor is 704 m² subsidiabel. De verbouwingswerken komen integraal in aanmerking voor subsidiëring omdat de oppervlakenorm hier niet wordt overschreden.

De commissie houdt in haar advies rekening met het gepronostikeerde leerlingenaantal in het kader van de capaciteitsproblematiek.

¹⁸ Zie dossierbespreking op p. 32.

¹⁹ Zie dossierbespreking op p. 40-41.

²⁰ Zie dossierbespreking op p. 13.

10. Richtpunt Campus Ninove – Ninove (1439/AGION/22/241)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1459/AGION/22/243.²¹

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 16 november 2021 al een eerste keer. Ze gaf toen een negatief advies omdat de reeds aanwezige schoolinfrastructuur de fysische norm lokalen onderwijs/diensten – berekend zowel op basis van zowel het bestaande leerlingenaantal als op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal – ruim overschrijdt.

De commissie meende dat het dossier onvoldoende elementen bevatte om een gunstig advies te kunnen verlenen. Omdat het bouwprogramma alleen verbouwingswerken (en geen nieuwbouw) bevat, kan er wel *pro rata* worden gesubsidieerd. Voor deze subsidiëring kan rekening worden gehouden met de fysische norm berekend op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal.

Het dossier werd na dit negatieve advies herwerkt en opnieuw ingediend. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 25 oktober 2022 geen advies. De commissie verzoekt de administratie om bijkomende informatie op te vragen:

- lokalenlijst;
- plannen met oppervlaktes waaruit het exclusief en gezamenlijk gebruik van het secundair- en volwassenenonderwijs blijkt.

Het dossier wordt uitgesteld en zal opnieuw worden geagendeerd op een volgende vergadering van zodra de bijkomende informatie beschikbaar is.

11. Gemeentelijk Technisch Instituut – Duffel (1442/AGION/22/241)

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een gunstig advies voor de uitvoering van de fysische normcontrole op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal in dit capaciteitsdossier. Hierdoor zijn er geen overschrijdingen van de fysische normen en is bijgevolg de volledige oppervlakte van de nieuwbouw speelplaats (1 452 m²) subsidiabel.

12. Instituut Maris Stella/Sint Agnes – Borgerhout (1444/AGION/22/241)

De commissie van deskundigen verleende op 25 oktober 2022 een gunstig advies – gelet op het akkoord van de lokale taskforce Antwerpen voor dit capaciteitsproject – met betrekking tot de bruto-oppervlaktes van het bouwprogramma.

De commissie houdt rekening met het argument dat de voornoemde bruto-oppervlaktes – berekend op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal – de fysische normen respecteren. De commissie zal opnieuw over het dossier oordelen nadat het gebouw in gebruik is genomen zodat zij de beoogde oppervlakte in haar totaliteit kan beoordelen en verantwoorden volgens de fysische norm.

13. Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs De Merode – Berchem (1448/AGION/22/241)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1428/AGION/22/239.²²

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 19 juli 2022 via de schriftelijke procedure al een eerste keer. Ze gaf toen geen advies en stelde het dossier uit naar een volgende vergadering.

²¹ Zie dossierbespreking op p. 41.

²² Zie dossierbespreking op p. 39.

De administratie diende bijkomende informatie op te vragen omdat het uiteindelijke resultaat van de nieuwe toestand onduidelijk was.

Het dossier werd opnieuw ingediend nadat de inrichtende macht de bijkomende informatie bezorgde. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 25 oktober 2022 een gunstig advies om rekening te houden met het gepronostikeerde leerlingenaantal bij de berekening van de oppervlaktenormen in dit capaciteitsdossier.

14. Provinciaal Technisch Onderwijs – Kortrijk (1450/AGION/22/242)²³

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1429/AGION/22/239.²⁴

15. Richtpunt Campus Ninove – Ninove (1459/AGION/22/243)

Dit dossier is hetzelfde dossier als dossier 1439/AGION/22/241.²⁵

De commissie van deskundigen besprak dit dossier op 16 november 2021 al een eerste keer. Ze gaf toen een negatief advies omdat de reeds aanwezige schoolinfrastructuur de fysische norm lokalen onderwijs/diensten – berekend op basis van zowel het bestaande leerlingenaantal als op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal – ruim overschrijdt.

De commissie meende dat het dossier onvoldoende elementen bevatte om een gunstig advies te kunnen verlenen. Omdat het bouwprogramma alleen verbouwingswerken (en geen nieuwbouw) bevat, kan er wel *pro rata* worden gesubsidieerd. Voor deze subsidiëring kan rekening worden gehouden met de fysische nom berekend op basis van het gepronostikeerde leerlingenaantal.

Het dossier werd na dit negatieve advies herwerkt en opnieuw ingediend. De commissie van deskundigen verleende na de tweede voorlegging op 25 oktober 2022 geen advies. De commissie verzocht de administratie om bijkomende informatie op te vragen:

- lokalenlijst;
- plannen met oppervlaktes waaruit het exclusief en gezamenlijk gebruik van het secundair- en volwassenenonderwijs blijkt.

Het dossier werd uitgesteld naar een volgende vergadering. De inrichtende macht bezorgde de gevraagde gegevens en het dossier werd opnieuw voorgelegd.

De commissie van deskundigen verleende op 6 december 2022 nogmaals een negatief advies met betrekking tot de aanvraag. Zelfs indien rekening wordt gehouden met de extra capaciteitsleerlingen stelt de commissie fysische normoverschrijdingen vast van zowel de lokalen onderwijs/diensten als van de overdekte speelplaats.

16. GO! MPI De Oase – Gent (1461/GO!/22/243)²⁶

Dit dossier heeft een meervoudige adviesvraag: een afwijking op artikel 33, §1 Normenbesluit en een capaciteitsdossier basisonderwijs.

²³ Zie dossierbespreking op p. 13.

²⁴ Zie dossierbespreking op p. 39.

²⁵ Zie dossierbespreking op p. 40.

²⁶ Zie dossierbespreking op p. 25.

5. EVOLUTIE VAN DE FINANCIËLE NORMEN

Artikel 33, § Normenbesluit bepaalt dat alle bedragen met betrekking tot de financiële normen, zoals vastgesteld op 1 januari 2007, maandelijks worden herzien volgens de formule die van toepassing is op de overheidsopdrachten:

$$p = P \left(0,40 \frac{s}{S} + 0,40 \frac{i}{I} + 0,20 \right)$$

De herzieningscoëfficiënt ('p' in bovenstaande formule) van de financiële norm is opgebouwd uit twee componenten:

- s/S volgt de evolutie van de lonen in de bouwsector
- i/I volgt de prijsevolutie van veel gebruikte materialen in de bouwsector

Vertegenwoordigers uit de bouwsector kwamen in 2020 overeen om de component 'i/I' te herzien. De tot 2020 gebruikte groep bouwmaterialen weerspiegelde nog onvoldoende de veranderende realiteit in deze sector. Dit resulteerde in een nieuwe index 'i2021' die vanaf 2021 maandelijks wordt berekend. Sinds juni 2021 wordt ook de herzieningscoëfficiënt van de financiële norm gekoppeld aan deze nieuwe index. Na een overgangsperiode zal de Federale Overheidsdienst Economie vanaf 2023 de oude 'i/I'-component niet langer berekenen.

De financiële norm van januari 2022 bedroeg 1 607,54 euro per m² voor schoolinfrastructuur die moet voldoen aan de nieuwbouw met E-peilvereiste en 1 578,33 euro per m² voor alle andere infrastructuurwerken. Sindsdien is deze financiële norm gestegen met respectievelijk 158,48 euro en 155,59 euro ten opzichte van de financiële norm van januari 2023.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële normevoluitie tussen januari 2022 – januari 2023.

periode	coëfficiënt	schoollokalen EPB-plichtig	schoollokalen niet EPB-plichtig	norm passiefproject	overdekte speelplaats
jan/22	1,33962	1607,54	1578,33	1888,86	803,77
feb/22	1,34306	1611,67	1582,38	1893,71	805,84
mrt/22	1,36191	1634,29	1604,59	1920,29	817,15
apr/22	1,38250	1659,00	1628,85	1949,33	829,50
mei/22	1,40950	1691,40	1660,66	1987,40	845,70
jun/22	1,42802	1713,62	1682,48	2013,51	856,81
jul/22	1,45220	1742,64	1710,97	2047,60	871,32
aug/22	1,44847	1738,16	1706,57	2042,34	869,08
sep/22	1,44663	1735,96	1704,40	2039,75	867,98
okt/22	1,46110	1753,32	1721,45	2060,15	876,66
nov/22	1,45775	1749,30	1717,51	2055,43	874,65
dec/22	1,46315	1755,78	1723,87	2063,04	877,89
jan/23	1,47168	1766,02	1733,92	2075,07	883,01

2022 markeerde het einde van een periode van ongeziene aangroei van de bouwkost, vertaald in de evolutie van de financiële norm. Deze periode liep van juni 2020 tot juli 2022.

6. VERGADERINGEN VAN DE COMMISSIE VAN DESKUNDIGEN

In 2022 vonden twaalf vergaderingen van de commissie van deskundigen plaats, waarvan drie via de schriftelijke procedure en drie via de elektronische procedure in MS Teams.

De leden van de commissie behandelden tijdens deze vergaderingen tweeënzeventig dossiers, waarvan zesentwintig dossiers via de schriftelijke dan wel elektronische procedure.

▪ dinsdag 25 januari 2022 (schriftelijke procedure)	vergadering 233
▪ dinsdag 22 februari 2022 (elektronische procedure)	vergadering 234
▪ dinsdag 29 maart 2022 (elektronische procedure)	vergadering 235
▪ dinsdag 26 april 2022	vergadering 236
▪ dinsdag 31 mei 2022 (elektronische procedure)	vergadering 237
▪ dinsdag 28 juni 2022	vergadering 238
▪ dinsdag 19 juli 2022 (schriftelijke procedure)	vergadering 239
▪ dinsdag 27 september	vergadering 240
▪ dinsdag 25 oktober	vergadering 241
▪ woensdag 16 november	vergadering 242
▪ dinsdag 6 december 2022	vergadering 243
▪ donderdag 15 december 2022 (schriftelijke procedure)	vergadering 244

Kunstschool Genk @ Sepp van Dun

Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 bus 133, 1210 Brussel
nadia.bouchirab@agion.be - 02 221 05 87
foto: Sint-Janscollege Sint-Amandsberg @ Vandenbroele Griet Janssens